

Raadsvergadering	
Volgnummer	143-2018
Onderwerp	Actualisering beleidskader voor actieve cultuurparticipatie
Programmanummer	5 Sport, cultuur en recreatie
Registratienummer	2018-39220
Collegevergadering	11-12-2018
Portefeuillehouder	Wethouder Janssen
Organisatieonderdeel	BO Economie en Cultuur
Behandelend ambtenaar	PSL Lambrechts Telefoonnummer: 043-350 5437 paul.lambrechts@maastricht.nl
Bijlagen	Bijlage 1 Raadsbesluit Bijlage 2 Actualisering beleidskader voor actieve cultuurparticipatie

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Het college legt aan de raad een geactualiseerd beleidskader voor actieve cultuurparticipatie voor. Dit beleidskader kan, na vaststelling door de raad, ingezet worden als evenwichtig instrument voor de ondersteuning van de amateurkunsten enerzijds en het aanjagen van talentontwikkeling en nieuwe initiatieven anderzijds. Daarbij wordt gekozen voor een aanjagende en verbindende rol van onze cultuurinstelling Centre Céramique – Kumulus – NHMM. Maar ook de energie van onderop uit de stad krijgt volop nieuwe kansen.

In plaats van nieuwe regelingen toe te voegen, worden de bestaande subsidieregelingen via dit kader veel gericht ingezet op de nieuwe uitdagingen, zonder het bestaand cultureel vermogen van ons rijke verenigingsleven te veronachtzamen. Zo wordt niet alleen het cultureel klimaat van Maastricht duurzaam versterkt: ook de kansen om de sociale cohesie en de aantrekkelijkheid van Maastricht te versterken worden gegrepen.

Beslispunten

De raad besluit:

De 'Actualisering beleidskader voor actieve cultuurparticipatie' vast te stellen.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context

Er zijn twee aanleidingen:

- In het coalitieakkoord '*Maastricht Onbegrensd en Ontspannen*' gaat versterkte aandacht naar de wijze waarop de Maastrichtenaar zich cultureel kan uiten en hoe de Gemeente Maastricht daarin een proactieve rol kan spelen via beleid en uitvoering. De balans tussen wonen, leven en werken wordt in het akkoord ook vertaald in goed werkende voorzieningen voor verenigingen, het verbinden van amateurs met professionals, het stimuleren van talentontwikkeling en een verbreding en internationalisering van het publieksbereik. Deze 'ontmoetingen in de kunst' verdienen het in het hart van beleidsontwikkeling en – uitvoering te staan. Daarnaast zet het coalitieakkoord ook in op een sociale en saamhorige en een gezonde stad. Ook hieraan kan ons beleidskader een positieve bijdrage leveren.
- Ons recent onderzoek naar de cultuurparticipatie in Maastricht vraagt om een bredere kijk op het beleid voor cultuurparticipatie: het culturele speelveld is de laatste vijf jaar sterk verrijkt met nieuwe initiatieven en praktijken. Anderzijds timmert ook de gemeentelijke instelling Kumulus/Centre Céramique/Natuurhistorisch Museum Maastricht in zijn transitie hard aan de weg als relevant centrum voor actieve cultuurparticipatie.

Context:

Maastricht kan al sinds jaar en dag bogen op een uitgebreid beleid ten aanzien van de amateurkunsten en van de actieve cultuurcultuurparticipatie. Enerzijds is er de bestaande structurele en projectmatige ondersteuning van de amateurkunsten in de stad. Anderzijds is onze eigen cultuurinstelling Centre Céramique, Kumulus en NHMM nog steeds de centrale plek voor talentontwikkeling en voor de praktische ondersteuning van de amateurkunsten.

De wijze waarop de Maastrichtenaar zich cultureel uit is echter flink veranderd in de laatste decennia: oude verbanden worden vervangen door nieuwe vormen, de stad internationaliseert in rap tempo en het

potentieel om via amateurkunsten de leefbaarheid van de stad, in het bijzonder in de buurten, te vergroten kan nu ingezet worden in relatie tot andere beleidsdomeinen.

Deze evolutie past in een bredere tendens die we ook elders in Nederland en daarbuiten kunnen vaststellen: actieve cultuurparticipatie wordt een onmisbaar onderdeel van een inclusieve, aantrekkelijke stad. Dit geactualiseerd beleidskader speelt hierop in.

2. Gewenste situatie

De amateurkunsten en alle overige vormen van actieve cultuurparticipatie vormen een belangrijke toevoerlijn voor een sterk en uitdagend cultureel klimaat. Amateurkunst in de brede zin staat midden in de samenleving. De verbindende kracht, de zingeving en de impact op sociale cohesie kan niet overschat worden. Kunst en cultuurbeleving en de actieve deelname eraan vormen een belangrijk onderdeel van het individueel en collectief welbevinden.

Met dit beleidskader streeft het college naar verbreding en verdieping van dat klimaat en naar nieuw publiek. Hoe spelen we via het aanbod in op de veranderende samenstelling van de bevolking en hun participatie aan cultuur? En hoe combineren we het stimuleren van die nieuwe vormen en initiatieven met het in stand houden van (de kracht van) het *bestaande* amateurleven?

Talentontwikkeling is daarbij een belangrijke sleutel: het stimuleren van creatief vermogen, het ontwikkelen van talent staan hier centraal. Regie op talentontwikkeling, individueel en collectief (in het bijzonder van jongeren) blijft nog achter in Maastricht. Via dit beleidskader willen we de jongeren én de ouderen van Maastricht beter in positie brengen om hun talenten om te zetten in creatieve activiteiten.

De betere waardering van de bijdrage van de amateurkunsten aan de sociale cohesie in de stad en aan de verkleining van de tweedeling in de Maastrichtse samenleving is een ander belangrijk doel: hoe stimuleren we initiatieven van onderop, uit buurten en *community arts*? Hoe maken we al die mooie ontwikkelingen veel beter zichtbaar?

Het beleidskader actualiseert onze beleidsinstrumenten en verbindt daarbij de initiatieven in de stad met de nieuwe rol van onze eigen cultuurinstelling voor actieve cultuurparticipatie Centre Céramique, Kumulus en NHMM. Deze rol is vastgelegd in de geactualiseerde missie en visie, die separaat aan

college en raad is voorgelegd. Het beleidskader beweegt zich binnen de structureel beschikbare middelen en binnen de krijtlijnen van de bestaande subsidieverordeningen, maar zet die op een andere wijze in. Geen complete omkering van waarden of doelen, wel een aanpassing aan de nieuwe kansen en praktijken, waarbij ook de stad en de stedeling beter in positie worden gebracht om actief bij te dragen aan onze ambities op dat vlak.

In hoofdstuk 3 van het beleidskader worden alle voorstellen samengevat. Daarbij wordt ook de wens uitgesproken om sectoroverstijgend verbindingen te leggen en kansen te grijpen, in het bijzonder voor het cultureel *empoweren* van de Maastrichtenaar. Die verbindingen zijn niet 'af te dwingen' via beleidskaders, maar moeten door middel van integraal denken en handelen tot stand komen. Dit beleidskader is als het ware een uitnodiging naar alle sectoren en disciplines om samen op te trekken en effectief beleid tot stand te brengen.

3. Indicatoren

Niet van toepassing

4. Argumenten

Zie paragraaf 2: onder gewenste situatie zijn de argumenten die een geactualiseerd beleidskader nodig maken in kaart gebracht.

5. Alternatieven

Er zijn drie alternatieven, die niet wenselijk zijn:

- Het behouden van het huidige status quo, zowel in de wijze waarop de huidige subsidieregelingen worden toegepast, als in de wijze waarop onze eigen cultuurinstelling Centre Céramique – Kumulus – NHMM gestalte geeft aan het stimuleren van de actieve cultuurparticipatie: in het beleidskader wordt geschetst dat de veranderende praktijk de relevantie van onze regelingen en van onze cultuurinstelling onder druk zet. Om die relevantie en de positieve impact in de stad zo groot mogelijk te maken, wordt nu dit beleidskader voorgelegd.
- Het kiezen voor het volledig 'outsourcen' van de uitvoering van het beleid voor actieve cultuurparticipatie aan derden: college en raad hebben integendeel gekozen voor sterke sturing op onze eigen cultuurinstellingen, en het vergroten van de impact ervan, om de ambities van het

coalitieakkoord mogelijk te maken. Daarom is separaat reeds een geactualiseerde missie en visie voor Centre Céramique – Kumulus – NHMM aan de raad voorgelegd.

- Stoppen met beleid voor actieve cultuurparticipatie. Dit zou betekenen dat het zorgvuldig opgebouwde cultureel vermogen via de verenigingen en de vele initiatieven van onderop geen enkele vorm van ondersteuning meer zouden ontvangen. De sociale cohesie van de stad komt hiermee direct in gevaar.

6. Financiën

De voorstellen in het beleidskader vertrekken van de op de cultuurbegroting beschikbare middelen voor amateurkunsten en actieve cultuur van € 480.000 enerzijds en van de extra ruimte van € 140.000 op de cultuurbegroting uit de decentralisatieuitkering die vanaf 2019 inzetbaar wordt anderzijds.

Die extra ruimte wordt evenwichtig ingezet: de helft wordt toegevoegd aan het bestaande projectenbudget voor amateurkunsten. De ervaring van de subsidieregeling Innovatieagenda Cultuur leert ons immers dat er veel energie in de stad zit, die door een verruiming van het projectenbudget beter gefaciliteerd kan worden. Hiermee wordt voortgebouwd op de innovatieagenda cultuur, zonder nieuwe claims en zonder nieuwe subsidieregels en regeldruk.

De andere helft van de extra ruimte wordt ingezet via Centre Céramique, Kumulus en NHMM: onze eigen cultuurinstelling krijgt de opdracht om de stimulering van de actieve cultuurparticipatie in de haarvaten van de stad en samenleving actief op te pakken. Deze middelen worden gekoppeld aan de vernieuwde functie van intendant amateurkunsten bij Centre Céramique. Kumulus en NHMM.

7. Vervolg

Na vaststelling door de raad wordt het beleidskader breed gecommuniceerd bij het culturele veld (van verenigingen tot *bottom up* initiatieven) en wordt het uitgevoerd door Beleid en Ontwikkeling enerzijds (subsidieregelingen) en door Centre Céramique – Kumulus – NHMM anderzijds.

8. Participatie

De actualisering van het beleidskader bouwt voort op de brede input die reeds 2015/2016 is opgehaald bij de consultatie (cultuurdialogen) van de verenigingen in de stad, en op de ervaringen, opgedaan bij de toepassing van de subsidieregeling Innovatieagenda Cultuur in 2017 en 2018.

Vooraf die laatste regeling leerde ons dat er een groot potentieel is in de stad voor nieuwe initiatieven in cultuurparticipatie, die ondersteuning verdienen. De bestaande ondersteuning van de amateurverenigingen wordt daarbij niet stopgezet, maar gaandeweg 2019 zal met die verenigingen onderzocht worden hoe die verenigingen directer gewaardeerd kunnen worden voor hun streven naar excellentie en voor hun sociale impact. Daarnaast is dit kader afgestemd met de directie van Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

De Burgemeester,

P.J. Buijtels.

J.M. Penn-te Strake.

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 11 december 2018., organisatieonderdeel
BO Economie en Cultuur, no. 2018-39220;

gelet op de bespreking in de stads- en informatieronde d.d.

BESLUIT:

1. De 'Actualisering beleidskader voor actieve cultuurparticipatie' vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van
de griffier, de voorzitter,

Raadsbesluit